

Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

DILIGÈNCIES PRÈVIES 1/2021

20954/2019 Causa Especial - Tribunal Suprem Sala Penal

Investigats/a: MH Sra. LAURA BORRAS CASTANYER, Sr. ISAIAS H.F., Sr. ANDREU P.M. i Sr. ROGER E.P.

INTERLOCUTÒRIA

Magistrat Instructor

II-Im. Sr. Jordi Seguí Puntas

Barcelona, 27 de juny de 2022

FETS

PRIMER. Per interlocutòria de 27/05/2021 la Sala Penal del TSJC va acordar:

“1r/ declarar la competència de la Sala per a la instrucció del procediment respecte de la molt honorable senyora Laura Borràs Castanyer i del senyor Isaías H.F.. 2n/ acordar l’apertura del procediment, designant instructor el magistrat de la Sala il·lustríssim senyor Jordi Seguí Puntas.”

SEGON. Per interlocutòria de 14/03/2022 aquest Magistrat Instructor va acordar:

“1r/ acomodar el procediment a les normes contingudes en el capítol IV del títol II del llibre IV de la Llei d’enjudiciament criminal, havent de registrar-se a la Secretaria de la Sala com a procediment abreujat.

2º/ Doneu trasllat d'aquesta causa al Ministeri Fiscal per què en el termini de deu dies sol·liciti l'obertura del judici oral formulant escrit d'acusació o el sobreseïment de la causa, o excepcionalment, la pràctica de les diligències que consideri indispensables per formular acusació”.

TERCER. Contra la interlocutòria de 14/03/2022 les representacions processals respectives de la MH Sra. Laura Borràs i Castanyer i del Sr. Roger E.P., varen interposar recurs de reforma.

Contra la mateixa resolució, les representacions processals respectives del Sr. Isaías H.F. i Sr. Andreu P.M., varen interposar recurs d'apel·lació directe.

Per interlocutòria de 4/04/2022 aquest Magistrat Instructor va acordar:

*“ESTIMAR los recursos de **reforma** interpuestos por el procurador Sr. Sanz López, en representación de la MH. Sra. Laura Borràs i Castanyer, y el procurador Sr. Sánchez Ferrer, en representación del Sr. Roger E.P. **contra el Auto de 14 de marzo de 2022 que se revoca** y, conceder plazo común **15 días** para que las partes insten lo que a su derecho convenga; sin imposición de costas.”.*

Per diligència d'ordenació de 14/04/2022 es varen tenir per desistides del recurs d'apel·lació directe interposat contra la interlocutòria de 14/03/2022 a les representacions processals del Sr. Isaías H.F. i Sr. Andreu P.M..

Un cop revocada la interlocutòria de 14/03/2022 es varen practicar les diligències d'instrucció que consten en el procediment, a les quals ens remetem.

El Sr. Roger E.P. va declarar en qualitat d'investigat el 24/05/2022.

RAONAMENTS JURÍDICS

PRIMER. Acomodació del procediment

Conformement disposa l'article 779.1 regla quarta de la Llei d'enjudiciament criminal (LECrím), un cop practicades sense demora les diligències pertinents si el jutge considera que el fet constitueix un delicte comprès a l'article 757, ha de dictar una resolució que contengui la determinació dels fets punibles i la identificació de la persona a la qual s'imputen i ha de seguir el procediment que ordena el capítol

següent. En la mateixa resolució, segons que estableix l'article 780.1 LECrim, el jutge ha d'ordenar que es traslladin les diligències prèvies, originals o mitjançant una fotocòpia, al Ministeri Fiscal i a les acusacions personades, perquè, en el termini comú de deu dies, sol·licitin l'obertura del judici oral formulant un escrit d'acusació o el sobreseïment de la causa o, excepcionalment, la pràctica de diligències complementàries.

En relació amb la interlocutòria de transformació o *judici d'acusació*, la doctrina legal ha establert (entre altres, STS 1061/2007) "*Dado, pues, que el artículo 779 pertenece a la fase de instrucción del proceso, a la que viene a dar término, parece oportuno poner de relieve que una de las funciones esenciales de dicha fase es la de determinar la legitimación pasiva en el proceso que debe llevarse a cabo mediante la previa imputación judicial (v. arts. 118 y 775 LECrim); pues, desde la perspectiva del derecho fundamental de defensa, la jurisprudencia del Tribunal Constitucional ha puesto de manifiesto la necesidad de que, para que pueda acusarse a una persona en el proceso penal abreviado, es preciso que previamente, en la fase de instrucción, haya sido declarada judicialmente imputada, otorgándosele la posibilidad de participar en la fase instructora, "de tal forma que la instrucción judicial ha de seguir asumiendo su clásica función de determinar la legitimación pasiva en el proceso penal (art. 299 LECrim)", y que, "como consecuencia de lo anterior, nadie puede ser acusado por unos determinados hechos, sin haber sido oído previamente sobre ellos por el Juez de Instrucción con anterioridad a la conclusión de las denominadas diligencias previas" (v. SSTC 135/1989, 186/1990 y 128/1993)". I també que "dicha resolución constituye solamente la expresión de un juicio de inculpación formal efectuado por el Juez de Instrucción, exteriorizador de un juicio de probabilidad de una posible responsabilidad penal (v. STS de 10 de noviembre de 1999), por lo que su finalidad no es la de suplantar la función acusatoria del Ministerio Fiscal, anticipando el contenido fáctico y jurídico de la calificación acusatoria, sino únicamente conferir el oportuno traslado procesal para que ésta pueda verificarse, así como para expresar el doble pronunciamiento de conclusión de la instrucción y de prosecución del procedimiento abreviado en la fase intermedia" (v. STS de 2 de julio de 1999)".*

Per les raons que s'exposen en els fonaments que segueixen escau acordar l'acomodació del procediment en els termes de l'article 779.1, 4ª LECrim.

SEGON. Fets indiciàriament acreditats

Una vegada conclosa la instrucció, el resultat de les diferents diligències permet apreciar com a fets indiciàriament acreditats, que constituïrien els delictes que més endavant s'enumeraran, els que s'exposen en els epígrafs següents.

1. La Institució de les Lletres Catalanes

La Institució de les Lletres Catalanes (ILC) és una entitat autònoma de la Generalitat de Catalunya adscrita al Departament de Cultura creada per la *Llei* 20/1987, del 12 de novembre, amb l'objectiu de “promoure la creació literària en llengua catalana i donar-la a conèixer i difondre-la a dins i fora de Catalunya, i promoure el llibre i la lectura”.

Els estatuts de la ILC van ser aprovats per *Decret* 117/2012 i disposen que el director o directora, amb rang orgànic de director general, exerceix entre altres funcions, la d'administrador dels béns i els fons adscrits a la institució, així com aprovar les despeses i ordenar els pagaments, subscriure contractes públics i privats, i dur a terme les contractacions necessàries per al funcionament de la institució. L'article 17 dels estatuts estableix que la contractació de la ILC ha de garantir els principis de publicitat i lliure concurrència i els exigits per la legislació aplicable a la contractació de les entitats de la seva naturalesa, i que el director o la directora és l'òrgan de contractació, llevat que el seu import sigui superior al 5% del pressupost de la institució o que impliqui una despesa plurianual de caràcter no recurrent, cas en el qual ha de ser aprovat per la Junta de Govern.

La Llei estatal de contractes del sector públic (text refós aprovat pel Decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre), vigent en l'època dels fets investigats, proclama els principis d'igualtat i transparència que han de regir la contractació administrativa (art. 139). Més concretament, prohibeix la celebració de contractes menors en prestació de serveis amb durada superior a un any o de quantia superior a 18.000 euros: “Los contratos menores no podrán tener una duración superior a un año ni ser objeto de prórroga” (art. 23.3 y 138.3). També disposa que “no podrá fraccionarse un contrato con la finalidad de disminuir la cuantía del mismo y eludir

así los requisitos de publicidad o los relativos al procedimiento de adjudicación que correspondan”, i que “cuando el objeto del contrato admita fraccionamiento y así se justifique debidamente en el expediente, podrá preverse la realización independiente de cada una de sus partes mediante su división en lotes, siempre que éstos sean susceptibles de utilización o aprovechamiento separado y constituyan una unidad funcional, o así lo exija la naturaleza del objeto” (art. 86. 2 i 3).

Precisament, l'article 159.1 de la Llei 5/2017, de contractes del sector públic, que ha substituït el text refós 3/2011, estableix l'obligació de justificar la formalització de més de dos contractes menors consecutius amb idèntic objecte i adjudicatari en un període inferior a un any o la formalització de contractes menors amb idèntic objecte i destinatari durant tres anys consecutius.

Per tal de donar compliment a la Resolució 323/X del Parlament de Catalunya, aprovada en data 27 de setembre de 2013, que instava al Govern a traslladar als òrgans de contractació de l'Administració de la Generalitat i als organismes autònoms indicacions específiques per tal de potenciar la incorporació de mesures dirigides a “facilitar la màxima transparència i la lliure concurrència” i a “optimitzar l'eficiència i les bones pràctiques contractuals”, la directora de l'Oficina de supervisió i avaluació de la contractació pública (OSACP) va aprovar la Instrucció 1/2014, de 9 de gener, que entre altres directrius (epígrafs 3.4, 3.5 i 3.6) establia que la contractació s'havia de fer preferentment mitjançant el procediment obert, i que si, per les específiques circumstàncies concurrents no havia de ser així, s'havia de procurar publicitar la contractació per possibilitar la major concurrència; també, que s'havien de fer partícips les PIME dels procediments negociats i dels contractes menors, procurant convidar almenys cinc licitadors, i que s'havien de delimitar en lots diferenciats totes aquelles contractacions en que fos possible amb la finalitat de facilitar la concurrència (folis 858-862 DP 1/2021).

Tot i no ser exigible respecte dels contractes menors -els d'import inferior a 18.000 € IVA exclòs-, el departament de Cultura de la Generalitat aconsellava la petició de tres pressupostos a diferents proveïdors amb la finalitat de propiciar l'adjudicació del servei al d'import inferior, llevat que per raons d'expertesa -acreditades mitjançant informe previ- només hi hagués un possible candidat. En el cas de la ILC era la directora qui contactava amb els proveïdors que poguessin estar

interessats en la presentació d'ofertes (testimoni A. P. folis 1596 i 2169 DP 547/2018).

Laura Borràs Castanyer fou nomenada directora de la *Institució* el 15 de gener de 2013 (Decret 38/2013, 15 de gener, DOGC 2955), i va cessar en el càrrec el 22 de gener de 2018 (Decret 22/2018, 19 gener, DOGC 7540), poc després d'haver adquirit la condició de diputada del Parlament de Catalunya.

2. Contractes menors adjudicats per la Institució de les Lletres Catalanes

2.1 En la reunió de la Junta de Govern de la ILC de 20 de març de 2013 presidida per Laura Borràs es va acordar, com a objectiu a curt termini, (i) l'elaboració d'un portal web de referència en l'àmbit de les lletres catalanes, (ii) la unificació de les activitats impulsades o subvencionades per la ILC en un mateix espai, i (iii) la presència intensiva i participativa de les seves activitats a les xarxes socials (*Facebook* i *TW*) per a la promoció i foment de la lectura amb l'ús de les TIC.

2.2 Entre el mes de març de 2013 i el febrer de 2017 la ILC va adjudicar per mitjà de la seva directora els següents divuit contractes menors relatius a la programació i manteniment del portal *web* de la institució (indicis B1-B16 annex documental DP 547/2018, peça separada documental ressenyada per diligència de 30 d'octubre de 2019, foli 2574):

1/ contracte **3/2013** (*disseny i arquitectura portal de les Lletres Catalanes*)

En l'expedient consten pressupostos -importos sense IVA, si no es diu el contrari- de Elit3 14 SL (20.000 €), LAB Hermeneia (18.000 €) i Xarxa Integral de Professionals i usuàries SCCop (17.900 €).

L'adjudicació es va fer a favor de la cooperativa Xarxa Integral en data 28 de març de 2013.

El pagament de la factura corresponent, de 8 de maig de 2013, per un import de 21.659 € IVA inclòs va anar a càrrec del Instituto de Crédito Oficial (folis 480-487 tomo II causa especial TS).

2/ contracte **4/2013** (*Espai de lectura 2.0 Portal de les Lletres Catalanes*)

Consten en l'expedient tres pressupostos pels següents imports: Elit3 14 SL, de 23.500 €; LAB Hermeneia, de 18.000 € i Freelance, de 15.300 €.

S'adjudicà el contracte a Freelance en data 28 de març de 2013. La factura corresponent, del 18 de juny, de 18.513 € IVA inclòs, es va abonar per la ILC el 31 de juliol.

3/ contracte **10/2013** (*Programació i implementació web Portal Lletres Catalanes*)

S'hi presentaren els pressupostos següents: Elit3 14 SL, de 23.500 €; LAB Hermeneia, de 18.000 €, i Isaías H., de 16.700 €.

El contracte s'adjudicà el 4 de juny de 2013 a Isaías H., qui va presentar factura el 21 de juny per un import de 20.207 €, IVA inclòs, abonada per la ILC el següent 31 de juliol.

4/ contracte **21/2013** (*Imatge gràfica de l'Any Vinyoli per a publicacions*)

Consta la presentació dels pressupostos següents: Isaías H., de 7.100 €; Freelance, de 6.350 €, i Xarxa Integral, de 6.000 €.

S'adjudicà el contracte en data 4 de desembre de 2013 a Xarxa Integral.

La factura de l'adjudicatari per un import de 7.260 € IVA inclòs és del 13 de desembre i fou abonada el següent dia 31 de desembre.

5/ contracte **22/2013** (*Difusió i promoció a la Xarxa activitats Any Vinyoli*)

S'hi presentaren tres pressupostos: Freelance, de 20.350 €; Xarxa Integral, de 19.500 €, i Isaías H., de 16.100 €.

L'adjudicació es del 5 de desembre de 2013 a favor de Isaías H. per un valor de 19.481 € IVA inclòs. La factura del següent dia 10 va ser abonada per la ILC.

6/ contracte **24/2013** (*Adaptació nova plataforma virtual Què Llegeixes?*)

En l'expedient consten tres pressupostos: Andreu P., de 9.500 €; A.R., de 9.000 €, i Xarxa Integral, de 6.600 €.

El treball s'adjudicà a Xarxa Integral el 12 de desembre de 2013, i la factura del següent dia 16 per 7.986 € IVA inclòs fou abonada per la ILC.

7/ contracte **11/2014** (*Desenvolupament aplicatiu Què Llegeixes?*)

Consten presentats tres pressupostos: A.R., de 24.100 €; Andreu P., de 22.350 €, i Xarxa Integral, de 17.850 €.

En resultà adjudicatària Xarxa Integral en data 22 de juliol de 2014 per un import de 21.598,50 € IVA inclòs.

Les dues factures emeses per Xarxa Integral els dies 14 i 15 de setembre de 2014 per aquest import total van ser abonades respectivament el 3 de novembre de 2014 i el 2 de febrer de 2015.

8/ contracte **12/2014** (*Implementació portal a l'anglès*)

S'hi presentaren els següents pressupostos: A.C.V., de 20.500 €; Freelance, de 19.500 €, i Isaías H., de 17.700 €.

El contracte s'adjudicà a favor de Isaías H. en data 22 de juliol de 2014 per un valor de 17.700 €. La factura corresponent per aquest import (les traduccions estan exemptes d'IVA) del següent 31 de juliol fou pagada el 31 d'octubre per la ILC.

9/ contracte **13/2014** (*administració del portal 2014*)

S'hi presentaren els següents pressupostos: Freelance, de 23.500 €; Elit3 14 SL, de 21.700 €, i APMGC&CE SL, de 17.500 €.

S'adjudicà el contracte a APMGC&CE SL el 22 de juliol de 2014 per un import de 21.175 euros IVA inclòs, i les factures de l'adjudicatari foren satisfetes per la ILC en el decurs d'aquell any.

10/ contracte **15/2014** (*desenvolupament aplicatiu 300 anys de literatura catalana*)

En l'expedient consten els següents pressupostos: A.C., de 20.400 €; A.R., de 18.500 €, i Andreu P., de 16.550 €.

El contracte s'adjudicà a Andreu P. el 15 de juliol de 2014 per un import de 20.025,50 euros IVA inclòs, i las factures emeses per aquest foren ateses per la ILC.

11/ contracte **7/2015** (*Web 30 anys publicació Pedra de Tartera de M.B.*)

En aquest expedient s'hi presentaren tres pressupostos: Andreu P., de 19.200 €, A.R., de 18.800 €, i Xarxa Integral, de 17.350 €.

En resultà adjudicatària Xarxa Integral en data 12 de juny de 2015, i les cinc factures emeses per l'adjudicatària per un import total de 20.993,50 euros IVA inclòs les va satisfer la ILC en el decurs del darrer trimestre de l'any.

12/ contracte **8/2015** (*Migració de continguts i desenvolupament tecnologia adequada al QL?*)

Consten en l'expedient els següents pressupostos: AMPGC&CE SL, de 22.250 €; Freelance, de 20.500 €, i Isaías H., de 17.650 €.

El contracte s'adjudicà a Isaías H. el 12 de juny de 2015 per un import de 21.356,50 euros IVA inclòs, i la factura emesa fou abonada per la ILC el següent 30 de setembre.

13/ contracte **10/2015** (*Creació web Any Ramon Llull*)

En l'expedient consten els pressupostos següents: Elit 3 14 SL, de 20.900 €; A.R., de 25.800 €, i Freelance, de 17.740 €.

L'adjudicació es va fer a Freelance el 29 de juny de 2015. La factura del següent 1 de setembre per un import de 21.465,40 euros IVA inclòs fou satisfeta el 30 de desembre per la ILC.

14/ contracte **14/2015** (*Migració base de dades premis literaris*)

Consten presentats pressupostos a nom de M.A. (22.400 €), Xarxa Integral (19.500 €) i SmartCooper (17.575 €).

En resultà adjudicatària SmartCooper per un import de 21.265,75 euros en data 16 de juliol de 2015. Mitjançant correu electrònic del 23 de juliol A.P., de la ILC, va notificar a SmartCooper l'adjudicació del contracte, que havia d'executar-se abans del 15 de novembre.

No consta en l'expedient certificació de la directora de la ILC o d'algun responsable de la institució acreditativa de l'execució dels serveis contractats, ni tampoc la presentació de la corresponent factura a la ILC, la qual no ha fet cap pagament per raó d'aquest contracte.

15/ contracte **9/2016** (*Desenvolupament i manteniment portal Any Lluïl*)

Presentaren ofertes A.R. (23.800 €), Freelance (22.500 €) i Xarxa Integral (17.800 €).

S'adjudicà el treball a Xarxa Integral en data 24 de maig de 2016 por un import de 21.538 € IVA inclòs.

La factura corresponent emesa per l'adjudicatari en data 24 d'octubre fou satisfeta per la ILC a Isaías H., tota vegada que el compte bancari on s'havia de fer l'ingrés que figurava en la factura era el de la Caixa Catalunya XXXXXX (6 darrers dígit), més endavant convertida en el c/c BBVA número XXXXXX, pertanyent al senyor H. (informe Mossos, folis 571-577 tom II causa especial TS).

16/ contracte **15/2016** (*Desenvolupament àrees de gestió Festival Nacional de Poesia al portal de la ILC*)

Consta la presentació dels següents pressupostos: APMGC&CE, de 13.250 €; A.R., de 12.500 €, i Isaías H., de 11.850 €.

El contracte s'adjudicà a Isaías H. en data 1 d'octubre de 2016. La factura corresponent per un import de 14.338,50 € IVA inclòs va ser abonada per la ILC el 31 de gener de 2017.

17/ contracte **16/2016** (*Micro-site per col·laboració periodistes-ILC*)

Es presentaren pressupostos per part d'Elit3 14 SL (14.500 €), SmartCooper (12.925 €) i Freelance (11.950 €).

S'adjudicà el treball a Freelance l'1 d'octubre de 2016.

La factura corresponent del 14 de desembre per un import de 14.459,50 € IVA inclòs, inicialment presentada a nom de Isaías H. i més tard rectificada, fou satisfeta per la ILC el 31 de gener de 2017.

18/ contracte **4/2017** (*Creació i manteniment web Any Bertrana*)

Consten els pressupostos de Xarxa Integral (17.850 €), Andreu P. (17.500 €) i Isaías H. (16.050 €).

En va resultar adjudicatari aquest darrer per resolució de 21 de febrer de 2017. Les factures corresponents d'abril i desembre d'aquell any per un import total de 19.420,50 € IVA inclòs foren satisfetes per la ILC. En un correu electrònic de l'1 d'agost Laura Borràs demanava a M.L., director de l'àrea TIC de Cultura, la seva conformitat a una primera factura del 29 d'abril tal com exigia Intervenció.

2.3 En resum, sis dels contractes foren adjudicats a Isaías H. per un import global de 112.503,50 euros, altres sis a Xarxa Integral (101.035 € en total), tres a Freelance (54.437,90 € en total) i els tres restants respectivament a APMG&CE SL (21.175 €), Andreu P.M. (20.025,50 €) i Smartcooper (21.265,75 €).

La contractació va pujar a un total de 330.442,65 euros, dels quals la ILC per sí mateixa o a través del ICO en va satisfer 309.176,90 euros.

L'informe definitiu de control de la contractació menor de la ILC corresponent a l'exercici 2013 emès per la interventora delegada del Departament de Cultura, després de constatar que Isaías H. i Xarxa havien resultat adjudicataris de 2 i 3 contractes menors respectivament i d'acceptar les al·legacions exculpatòries de la directora de la ILC respecte del CM 21/2013, recomana evitar sempre el fraccionament de l'objecte del contracte (folis 865-869 i 895-896 DP 1/2021).

L'informe de la interventora delegada de Cultura corresponent a l'exercici 2014 expressa dubtes sobre la continuïtat del CM 12/2014 adjudicat a Isaías H. respecte del CM 10/2013, per bé que la directora de la ILC havia justificat la manca de continuïtat tot al·legant que *“el portal de les lletres catalanes en la seva versió anglesa és un portal completament nou”* (folis 870-872 i 984 DP 1/2021).

L'informe de la interventora delegada relatiu a l'exercici 2015 no descriu irregularitats rellevants en els quatre contractes d'aquell any objecte d'aquest procediment, per bé que parteix que s'ha consultat a diverses persones per dur a terme cada contracte (folis 873-876 DP 1/2021).

L'informe corresponent a l'exercici 2017 expressa que no es va detectar cap indicati de fraccionament de contractes a la ILC (folis 1023-1032 DP 1/2021).

En l'informe 2/2020 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya es fa constar que l'adjudicació a Isaías H. dels contractes menors 15/2016 i 4/2017 va comportar una vulneració de l'article 86.2 de la Llei de contractes del sector públic aleshores vigent atès que hi havia reiteració d'objecte en els contractes, afegint-hi un dels síndics en el vot particular formulat a l'informe que és doctrina constant dels tribunals de contractació que en el cas de necessitats periòdiques o recurrents no s'ha d'emprar la figura del contracte menor (folis 265-314 causa especial TS).

2.4 En els divuit contractes menors esmentats Laura Borràs va intervenir-hi en la seva condició de directora de la ILC, proposant la contractació, acordant l'adjudicació, aprovant la despesa, certificant l'execució del servei, conformant la factura corresponent i autoritzant finalment el pagament, llevat del contracte 14/2015, no pagat per manca de presentació de la factura.

2.5 En conversa telefònica amb M.G.T. mantinguda el sis de novembre de 2017 Isaías H. li exposava el seu temor perquè arran de la intervenció de la Generalitat de Catalunya pel Govern espanyol en aplicació de l'article 155 de la Constitució, una investigació econòmica permetés treure a la llum *“marrons, perquè jo tinc una de marrons”*, explicant-li que en la contractació dels serveis que efectuava per a la ILC havia de fer *“dos pressupostos bons i quatre de no bons”* (ofici Mossos Esquadra 888882/2017 B donant compte de la intervenció

telefònica acordada pel Jutjat 7 de Manresa mitjançant interlocutòria de 2 de novembre de 2017 en les DP 308/2017; foli 375 DP 547/2018 JI 9 Barcelona).

A.R., cunyat de Isaías H., amb qui no manté relació continuada, en una ocasió es va negar a facilitar-li el seu DNI per a elaborar pressupostos a nom seu i ha negat haver elaborat cap dels set pressupostos al seu nom presentats a la ILC (testimoni folis 1625 i 2886 DP 547/2018 i 425 causa especial TS).

En el mateix sentit s'ha manifestat M.A.O., amiga de joventut de Isaías H., respecte de la autoria del pressupost al seu nom presentat en l'expedient del contracte 14/2015, la qual a més a mitjans de l'any 2015 va ser requerida pel senyor H. a fer una factura de 18.000 euros, negant-s'hi (testimoni folis 1607 i 2169 DP 547/2018).

El representant de Elit3 14 SL, A.C.V., investigador del grup de recerca *Hermeneia* i integrant de l'equip docent del màster *Literatura en l'era digital* de l'Institut de Formació Continua de la UB juntament amb Laura Borràs, Isaías H. i d'altres, ha negat la presentació al seu nom o de l'empresa de cap dels vuit pressupostos que apareixen amb aquestes identitats en els diversos expedients de contractes menors (testimoni folis 1634 i 2169 DP 547/2018).

La representant de Smartcooper, cooperativa de treball associat dedicada al disseny gràfic i a la comptabilitat, S.M.M., ha negat també l'autoria dels pressupostos a nom de la cooperativa presentats per als contractes 14/2015 i 16/2016, afegint que la empresa no elabora pressupostos sinó factures proforma o projectes i que la direcció de correu electrònic que figura en els documents és incorrecta. L'any 2015 Isaías H. va remetre a Smartcooper un correu electrònic sol·licitant poder fer una factura a través de la cooperativa, a la qual petició s'hi negaren els responsables de la cooperativa (testimoni folis 1645 i 2169 DP 547/2018 i correu foli 1789).

El representant de Xarxa Integral J.J.M.S. ha explicat que la entitat és una cooperativa sense ànim de lucre dedicada a la defensa de persones en risc d'exclusió que també presta el servei de gestió fiscal i de facturació als seus socis (folis 679, 698 i 2169 DP 547/2018). Aquest servei comporta que aquests, a canvi de pagar la quota periòdica de soci, perceben -normalment en metàl·lic-

l'import íntegre de la factura cobrada per mitjà de la cooperativa. Hi afegí que per norma Xarxa no elaborava pressupostos (testimoni foli 3009 DP 547/18 i foli 452, tomo II causa especial TS).

Isaías H. era el soci de Xarxa Integral nombre 0435, a través de la qual facturava els serveis de docència per a la Universitat de Barcelona en el màster de literatura.

Freelance, segons que ha exposat el seu representant legal J.M.T., és una societat cooperativa l'objecte social de la qual rau en ajudar a professionals audiovisuals que no facturen a nom propi treballs esporàdics degut al cost de la cotització a la Seguretat Social, fent-ho a nom la cooperativa, la qual tot seguit transfereix a l'associat l'import rebut del pagador prèvia deducció de les despeses de gestió, assegurances, comissions i costos de Seguretat Social i IRPF.

Isaías H. va ingressar com a soci de Freelance en data 14 de juny de 2013 i fou donat d'alta en la Seguretat Social en qualitat de treballador per compte aliena de l'entitat per als següents dies 18 de juny a 17 d'agost; el mes d'octubre de 2015 fou donat d'alta de nou per 111 dies, i el gener de 2017 per uns altres 75 dies (certificat TGSS folis 966-970 DP 547/2018 i e-mails folis 405-416 tom II causa especial TS).

J.M. ha negat que la cooperativa fos l'autora dels pressupostos que figuren presentats en nou dels expedients de contractació menor més amunt enumerats, afegint que la confecció d'aquests pressupostos no respon a les plantilles utilitzades per la cooperativa i que conté alguna dada errònia (testimoni folis 1610, 2020, 2169 i 3008 DP 547/2018).

En el disc dur intervingut a Isaías H. en l'escorcoll del seu domicili practicat el 27 de novembre de 2018 per ordre de la magistrada del jutjat d'instrucció 9 de Barcelona van ser trobats la totalitat dels pressupostos i factures presentats en els divuit expedients de contractació menor esmentats. En particular, una carpeta denominada "*pressupostos-LAURA*" contenia tres arxius que es corresponien amb els pressupostos presentats por *Hermeneia*, un grup d'investigació literària i tecnològica dirigit por Laura Borràs en què participa Isaías H., en els

expedients que donaren lloc als tres primers dels contractes objecte de la investigació (informe Guardia Civil folis 1808-1827 DP 547/2018).

2.6 Isaías H. va percebre directament de la ILC el preu dels sis contractes menors que li foren adjudicats a ell (en total, 112.503,50 €) més el preu del contracte 9/2016 adjudicat a Xarxa Integral (21.538 €) conformement s'ha exposat més amunt.

Les declaracions de l'impost de la renda (IRPF) de Isaías H. dels exercicis 2013-2017 revelen que la major part dels seus ingressos procedien dels treballs desenvolupats per a la ILC, cobrats a nom propi o de Freelance (quadre ofici MMEE 658527/1, foli 508 DP 547/2018).

No consta transferència bancària de Xarxa Integral a favor del senyor H. del preu percebut de la ILC pels contractes 3/2013, 21/2013 i 24/2013, però sí que consta que Xarxa va transferir al compte bancari BBVA nombre XXXXXX (6 darrers dígit) titularitat del senyor H. entre agost i octubre de 2013 un total de 6.196,26 euros en tres operacions. També consta que Isaías H. rebé en el seu c/c BBVA XXXXX sengles imposicions en efectiu de 4.500 euros els dies 28 de juny i 2 de juliol de 2013.

Mitjançant quatre transferències dutes a terme el febrer de 2015 Xarxa Integral va ingressar al c/c BBVA XXXXX del senyor H. l'import de la primera de les factures emeses per el cobrament del contracte menor 11/2014. L'import de la segona de les factures d'aquest contracte no consta transferit al senyor H., per bé que va rebre en el seu c/c BBVA XXXXX una imposició de 4.500 euros en efectiu en data 9 de juliol de 2015.

En data 19 de abril de 2017 en el c/c Banco Sabadell XXXXXX (6 darrers dígit) titularitat de Isaías H. es va rebre una imposició en efectiu de 2.200 euros i una transferència de 2.000 euros procedent de Xarxa Integral.

Segons les anotacions comptables de Xarxa Integral entre els anys 2014 i 2016 la cooperativa va pagar al seu associat Isaías H. -principalment en metàl·lic- un total de 51.472,43 euros (folis 681 y 686 DP 547/2018), sent així que els dos contractes adjudicats en aquell període a Xarxa totalitzaven 42.592 euros (ja

s'ha exposat que el contracte 9/2016 fou satisfet directament per la ILC al senyor H.).

Isaías H. va rebre de Freelance les següents transferències en concepte de liquidació dels tres contractes adjudicats formalment a la cooperativa, prèvia deducció de les comissions i despeses: en data 1 d'agost de 2013 va rebre 11.928,60 euros, vinculats al contracte 4/2013; en data 4 de gener de 2016, 11.944,92 € pel contracte 10/2015; i en data 2 de juliol de 2017, 8.041,93 euros pel contracte 16/2016 (folis 971-994 DP 547/2018).

Escau significar que en correu electrònic del 20 de juny de 2013 Isaías H. va sol·licitar a la seva interlocutora de Freelance que suprimís el seu nom de l'originària factura creada pel cobrament del contracte 4/2013 (foli 407, tomo II causa especial TS).

Andreu P.M., adjudicatari en nom propi del contracte 15/2014 i per conducte de la societat APMG&CE SL -de la qual n'és l'administrador únic- del contracte 13/2014, va facilitar per correu electrònic a Isaías H., amb qui mantenia relació de amistat, en data 8 de juliol de 2014 les seves dades fiscals i les de la societat mercantil a fi que les fes servir en els pressupostos que presentaria davant la ILC. En el disc dur intervingut a Isaías H. en el registre del seu domicili apareixen rastres dels pressupostos presentats a nom d'Andreu P. o d'APMG SL davant la ILC en els expedients dels contractes 11/2014, 13/2014, 15/2014, 7/2015, 15/2016 i 4/2017.

L'adjudicació per la ILC dels contractes menors 13/2014 i 15/2014 a favor respectivament d'APMG&CE y d'Andreu P. es va produir els dies 15 i 22 de juliol d'aquell any, i en correu electrònic del següent 3 de setembre Isaías H. instava Andreu P. a posar-se al dia con "*las facturas que tienen a medias*", fent-li esment dels conceptes que havia d'incloure en les factures amb l'avertiment que "*son todos inventados*". En correus dels dies 13 i 15 de setembre Isaías H. insistia a reclamar les factures, advertint Andreu P. que no fes cas dels preus perquè no eren ni tan sols orientatius i que es tractava de fer factures per a cobrar el que era un contracte anual encobert del seu treball en la ILC.

En data 3 d'octubre de 2014 Andreu P. va remetre per correu electrònic a Isaías H. les quatre factures -de data 15 de setembre- que s'havien de presentar davant la ILC per al cobrament dels esmentats contractes. Les factures recollien amb fidelitat les indicacions formulades per Isaías H. relatives als conceptes i als imports.

Un cop satisfetes per la ILC les factures corresponents als contractes 13/2014 i 15/2014, APMG&CE va transferir al c/c BBVA XXXXX de Isaías H. 12.000 euros el desembre de 2014 i uns altres 5.200 euros el març de 2015, mentre que Andreu P. feia el mateix mitjançant sengles transferències de 3.900 i 9.000 euros, ambdues del 4 de desembre de 2014, prèvia presentació per Isaías H. davant APMG i Andreu P. de quatre factures (IA/02/2014, IA/13/2014, IA/14/2014 i IA/11/2015) sense que consti el servei a què obeïen.

En els discos durs dels equips informàtics de Isaías H. intervinguts en el registre practicat en el seu domicili de Terrassa es van trobar arxius *pdf* amb les factures emeses per Andreu P. i per APMCG&CE SL adreçades a la ILC.

C.S.P., expert informàtic en tecnologia *grupal 7*, va realitzar per encàrrec d'Andreu P. diversos treballs relacionats amb la migració del contingut del portal *Què Llegeixes* al portal *Llibre per Llegir* (objecte dels contactes 24/2013 i 11/2014 adjudicats a Xarxa Integral), consultant els dubtes tècnics que sorgien en el desenvolupament dels treballs amb el propi Andreu P. i de manera ocasional també amb Isaías H.. C.S. facturarà a APMG&CE pels treballs en diferents factures entre abril de 2014 i gener de 2015 un total de 9.659,58 euros (testimoni foli 2918 i docs. folis 2949-2987 DP 547/2018).

Els treballs objecte del contracte 14/2015 adjudicat formalment a la cooperativa Smartcooper no es van facturar a la ILC (foli 995 DP 547/2018).

2.7 Els treballs informàtics objecte dels contractes esmentats es van desenvolupar de manera ininterrompuda durant més de quatre anys (2013-2017).

En el codi-font del portal *web* de la ILC apareix en múltiples ocasions la direcció de correu electrònic personal de Isaías H., essent la darrera menció

constatada la del dia 5 de gener de 2018 (ofici MMEE 658527/1, foli 523 DP 547/2018).

2.8 En la diligència d'escorcoll en el domicili de Isaías H. duta a terme el 27 de novembre de 2018 per ordre de la magistrada del jutjat nombre 9 de Barcelona van ser intervinguts tres discos durs: Toshiba XXXXX; Seagate XXXX; Seagate XXXX (acta foli 1096 DP 547/2018).

El bolcat del contingut dels discos va tenir lloc en seu judicial els dies 14 i 22 d'octubre de 2020 (folis 402 y 430 tom II causa especial TS).

De l'anàlisi del contingut dels discos realitzat pel Grup de delinqüència econòmica i tecnològica de la Guardia Civil es desprèn (i) que diversos pressupostos corresponents a diverses empreses, foren creats pel mateix equip informàtic, en les mateixes dates i amb el mateix software, (ii) que l'usuari de l'ordinador intervingut fa servir el nom *moleculas* i en altres arxius hi figura com autor *L.L.*, (iii) que s'han emprat recursos web -imatges, base de dades, accés a gestió de dominis- en el desenvolupament dels diversos treballs relacionats amb el portal *Lletres Catalanes*, (iv) que l'usuari de l'equip ha participat d'alguna manera en l'elaboració dels pressupostos i les factures relatives als contractes menors esmentats amb independència de la persona física o jurídica el nom del qual figura en aquells (informe tècnic Guardia Civil folis 604-650 causa especial TS i ampliació folis 3278-3292 DP 547/2018).

La responsable de gestió administrativa de la ILC fins mitjans de l'any 2016 ha declarat que a la Institució tothom coneixia que Isaías H. era associat de Xarxa Integral i altres cooperatives, i que se l'avisava sempre a ell i no a les cooperatives per qüestions relatives al desenvolupament dels treballs contractats (testifical A. P. 12 juliol 2019, DP 547/2018).

En definitiva, els treballs desenvolupats en les diferents webs de la ILC en l'execució dels contractes van anar a càrrec de Isaías H., sense perjudici de la col·laboració que rebés en alguna ocasió de C.S., subcontractat per APMG (informes tècnics folis 1808-1827, 3160-3258 i 3278-3292 DP 547/2018 i folis 604-650 tomo II causa especial TS; testifical C.S. folis 2918 i 3126 DP 547/2018; declaració investigat I. H. 20 desembre 2017, foli 252 DP 547/2018).

2.9 Per raó del seu objecte la major part dels divuit contractes menors adjudicats per la ILC es poden agrupar en quatre unitats funcionals:

1^a/ els contractes 3/2013, 4/2013, 10/2013, 12/2014, 13/2014, 15/2014, 14/2015, 15/2016 i 16/2016 tracten de la creació i el desenvolupament del portal web de la ILC;

2^a/ els contractes 21/2013 i 22/2013 tenen per objecte la web dedicada a l'*Any Vinyoli*;

3^a/ els contractes 24/2013, 11/2014 i 8/2015 desenvolupaven la nova plataforma virtual anomenada *Què llegeixes*;

4^a/ els contractes 10/2015 i 9/2016 estaven dedicats al desenvolupament de la web corresponent a l'any literari Ramon Llull.

En correu electrònic de data 13 de setembre de 2014 Isaías H. expressava a Andreu P. que els conceptes i imports que havia de fer constar en les factures corresponents als contractes 13/2014 i 15/2014 no eren ni tal sols orientatius, puix que en el fons no es tractava més que de cobrar per un contracte anual encobert de treball per a la ILC.

A.P., responsable de la gestió administrativa de la ILC, ha declarat que Intervenció no veia de bon ull que un mateix proveïdor fos contractat any rere any i que en comprovar ella mateixa que els contractes amb Isaías H. relatius al portal podien estar relacionats, va suggerir a la directora Laura Borràs en diverses ocasions de tramitar-los com un sol contracte negociat, fins al punt que es va reunir a començaments de l'any 2014 amb J.M., cap del servei de contractació a Cultura, i va començar a redactar amb les orientacions rebudes d'aquest un esborrany de plec de condicions; la directora va refusar la proposta adduint que els contractes eren diferents (testimonis folis 1596 i 2169 DP 547/2018 i 854 DP /2021).

3. Concertació dels investigats per a la adjudicació dels contractes menors en perjudici de l'Administració pública

3.1 Entre els investigats Isaías H. i Laura Borràs hi havia una relació professional prèvia al nomenament d'aquesta com a directora de la ILC.

Havien coincidit a *Hermeneia*, un grup d'investigació en estudis literaris i tecnologies digitals, dirigit per Laura Borràs i del qual n'era membre Isaías H. (pàgines 22-23 diligències Guardia Civil 2018-101743-0029, folis 1559-1561 DP 547/2018). A més, les comunicacions es feien a través de la direcció de correu particular de Laura Borràs.

Laura Borràs era la directora del màster "*Literatura a l'era digital*" y del postgrau "*Literatura comparada i literatura digital*" de la Universitat de Barcelona, i en aquests cursos Isaías H. hi feia de professor facturant les seves col·laboracions com a docent a través de la cooperativa Xarxa Integral (factures de 31-VII-2011, 7-IX-2012, 2-VIII-2013 i 21-IX-2016).

Poc després de ser nomenada directora de la ILC Laura Borràs, que va presentar en aquelles dates Isaías H. al personal de l'entitat com a responsable de la web de la institució (testimoni I.P., foli 3116 DP 547/2018), va rebre un correu electrònic de Isaías H. el 25 de febrer en què aquest constata que havien convingut en tres pressupostos per un total de 64.000 euros ("*portal i integracions varies*" 40.000 €, "*campus Moodle*" 6.000 € i "*publicacions electròniques*" 18.000 €), i on li exposa "*entenc que són 3 pressupostos diferents i el primer dividit en 3 parts per tal de poder-lo cobrar segregat, oi? Si són pressupostos diferents, podré cobrar via Coop, 18.000 € del portal (i la resta em busco la vida). O la condició de no facturar un mateix client engloba tot el projecte, o sigui els 64000?*". Tot seguit Laura Borràs respongué: "*T'expliques perfectament i diria que no deixen facturar al mateix proveïdor per a conceptes diferents. Cada proveïdor, al menys per aquest any, clar, ha de facturar un concepte*". Isaías H. contesta dient "*entesos, llavors ja puc començar a trucar portes perquè em facin factures... ja que haig d'embolicar a algú per cobrir moodle i publicacions*".

En el correu del 27 de febrer de 2013 Isaías H. recorda a Laura Borràs que ha ajustat el preu del portal a la disponibilitat pressupostària: "*Hola L, el pressupost de portal l'he fet contemplant els 40000 €, com ho vàrem fer amb l'Ajuntament en el seu moment per SCT. Entenc que serà a l'hora de facturar que es*

faran les pertinents particions de no més de 18.000 €". A més, li exposa la seva preocupació perquè haurà de "fer factures per tot arreu per a cobrir tots els projectes i la veritat és que se'm fa estrany i complicat haver de fer aquest trapi...ja sé que és el que hi ha, però posa't al meu lloc, haver d'embolicar a varies persones perquè em facin factures de 3 quilos!!!, reunions, transferències, paga IVA's... històries. Estaria bé que en confirmessis si no hi ha una altra manera de fer-ho, diguem-ne més elegant... per exemple allò que vam comentar de cobrar jo via Coop l'aula virtual i les publicacions".

Laura Borràs respongué que "el pressupost ha de quedar com si fóssiu professionals independents per als totals que no poden superar, como ja saps, els 18.000+IVA. Si veuen que el que s'ha fet és fraccionar un encàrrec complet en diferents paquets és quan llavors pensen que hi ha una infracció. La qüestió és fraccionar, doncs, cadascun dels conceptes per a que quedi clar que són com parts que cal anar ensamblant conjuntament. Finalment, sobre el tema de diversificar les factures, el problema està en què, les hauríem de fraccionar per any. Intervenció no permet que hi hagi més encàrrecs de 18.000 per any. Ja he preguntat el tema Cooperativa, com si fóssiu diversos els que hi esteu afiliats i m'ho estan mirant. Però m'han avançat que creuen que no, perquè al capdavall ells paguen a un ens que seria el mateix, la cooperativa, encara que després us ho repartiu entre 2 o entre 100. A qui es lliuren els diners és a la coop. Entens?". Isaías li contesta dient que "ho faré així, de totes maneres, el pressupost queda òbviament, més coherent tot junt" (folis 1107-1109 DP 547/2018).

En resposta als comentaris de Isaías H. sobre el procediment administratiu de contractació, Laura Borràs replica que ha de tenir en compte què representaria "fer-ho competint amb altres professionals i per un valor més alt de diners que pogués facturar una mateixa empresa".

En un correu del 22 de març de 2013 Laura Borràs comunica a Isaías H. que la Junta de la ILC ha aprovat finalment un pressupost màxim de 50.000 euros, de manera que ha redistribuït les tasques pendents aplicant l'import al disseny, anàlisi, gestió, programació, integració i foment de la lectura, deixant per a l'any vinent el tema de les publicacions, i li adjunta cinc diferents pressupostos. Isaías H. respon exposant "el que no em quadra és que has calculat el pressupost nº

1 amb quantitat total: 20.700 €. No representa que no es podrà passar de 18000 per factura?”, i més endavant adverteix “abans de presentar els pressupostos oficials s’haurien de passar a PDF, sobretot si els entregues tu mateixa, perquè no doni la sensació que poden haver estat manipulats” (folis 1111-1114 DP 547/2018).

En la cadena de correus electrònics dels dies 30 de juny i 1 de juliol de 2014 Isaiás H. exposa a Laura Borràs que *“si ho he entès bé, he de fer quatre factures amb els 50.000 més IVA repartit i una altra amb la quantitat que ella determini que pot dedicar-se a la migració”.*

En el correu del 19 de juliol de 2014 Laura Borràs exposa a Isaiás H. que *“com que s’han de fer 3 pressupostos per cadascuna de les persones o empreses diferents, jo havia pensat que podríem fer que tu et presentes als quatre i tan sols en guanyes un, el més econòmic de la sèrie, la cooperativa ídem, APM gestió ídem i l’altra ídem. La resta es podria fer amb l’empresa de l’A. i potser amb la cooperativa de Madrid. Si tu fas els quatre vostres jo faig els altres. Te sembla bé?”.*

En un correu electrònic del 8 de juny de 2015 de Isaiás H. a Laura Borràs s’adjunten tres pressupostos a nom de Freelance, APMG&CE -“no ok”- i del mateix Isaiás H. -“ok”-, amb la precisió que *“el bo és el que està al meu nom”*; això es correspon amb l’adjudicació quatre dies més tard per part de la directora de la ILC del contracte 8/2015 a favor de Isaiás H..

Una operativa similar és apreciable respecte de l’adjudicació en data 29 de juny de 2015 del contracte 10/2015, ja que en un correu electrònic del dia 23 anterior Isaiás H. feia arribar a Laura Borràs tres pressupostos a nom d’Elit3 14 SL, A.R. i Freelance, resultant finalment adjudicatària aquesta cooperativa el pressupost de la qual anava acompanyat de la indicació “ok”.

I també en la del contracte 14/2015, adjudicat el 16 de juliol de 2015 a Smartcooper. En un correu de dies abans Isaiás H. feia arribar a Laura Borràs sengles pressupostos a nom de Xarxa Integral, M.A. y Smartcooper, acompanyats de la indicació “no ok” en els dos primers i d’“ok” en el darrer. En un correu electrònic de l’anterior 6 de juliol Isaiás H. havia comentat a Laura Borràs que tenia *“lligat”* amb una amiga -en al·lusió a M.A.- l’elaboració de

la factura que havia de presentar davant la ILC per el cobrament del contracte. En el correu del 7 de juliol Laura Borràs respon a Isaías H. que *“no li sembla malament el tema cooperativa, no passa res”*, davant l'explicació d'aquest que un dels pressupostos aniria a nom de la cooperativa Smartcooper. En aquest expedient ni la cooperativa adjudicatària ni cap altra persona van presentar la corresponent factura.

En un correu electrònic del 9 de maig de 2013 Laura Borràs havia sol·licitat a Isaías H. que no li fes arribar encara la factura de 20.207 euros corresponent al contracte 10/2013, quan l'adjudicació d'aquest contracte al senyor H. no tindria lloc fins el següent 4 de juny.

La intervenció del telèfon utilitzat per Isaías H. acordada como a mesura d'investigació pel jutjat d'instrucció número 7 de Manresa per interlocutòria del 2 de novembre de 2017, també reflecteix la concertació entre Isaías H. i Laura Borràs per a la contractació dels treballs informàtics de la ILC en el sentit més avantatjós per a aquell, en detriment de les exigències d'objectivitat i transparència en la defensa de l'interès públic.

El 6 de novembre de 2017 Isaías H. manté una conversa telefònica amb M.G. en què expressa la seva temença perquè *“amb la intervenció [de la Generalitat, acordada pel Govern espanyol l'anterior 27 d'octubre en aplicació de l'article 155 CE] hagués una comissió econòmica que comencés a mirar, doncs, buenu, totes les despeses i comencessin a sortir marrons, perquè jo tinc una de marrons, buff; home, clar, perquè jo amb la Borràs, amb la jefa, jo facturo amb la cooperativa, jo facturo uns trapis per allà. Jo he de fer un pressupost bo i, o sigui, he de fer dos pressupostos bons i quatre de no bons; el pitjor és si la Borràs deixa de ser directora”* (ofici MMEE 7 novembre 2017, DP 643/2017 JI Manresa 6).

El 19 de desembre de 2017, un dia després que els Mossos d'Esquadra fessin un escorcoll en el domicili de Isaías H. a Vacarisses autoritzat pel jutge de guàrdia de Manresa, Laura Borràs envià un missatge telefònic de veu a Roger E. -aleshores responsable de gestió administrativa de la ILC- demanant-li que li enviés amb urgència per correu *“tots els contractes que tinguem a nom del Isaías; [...] tot el que li haguem pagat amb el seu nom”* (foli 951 DP 1/2021).

Prèviament, en una conversa del 5 desembre de 2017 Laura Borràs havia anunciat a Isaías H. que deixava la ILC per presentar-se a les eleccions al Parlament i l'urgia a acabar les feines de manteniment del portal informàtic de la ILC (ofici MMEE foli 103 DP 643/2017 JI Manresa 6).

L'import dels pressupostos que presentava Isaías H. no atenia al valor del servei concret objecte de la contractació, sinó a la disponibilitat pressupostària de la ILC i als costos que havia d'afrontar Isaías H. en els casos en què el pressupost finalment aprovat corresponia a un tercer.

Així, en correu electrònic del 7 de juliol de 2014, poc abans de l'adjudicació dels contractes 11/2014, 12/2014, 13/2014 i 15/2014, tres del quals ho foren a tercers (Xarxa Integral, APMG&CE SL i Andreu P.), Laura Borràs insta Isaías H. a la elaboració de diversos pressupostos (*"Isaías, em pensava que havies enviat alguna proposta al Roger però m'ha dit que no. Envia-m'ho a mi amb conceptes i imports aproximats i si convé ja ho faré jo, però vull deixar-ho processat aquesta setmana, que ja anem tard"*). La resposta de Isaías H. fou l'esbós de quatre factures -a nom d'ell, de Xarxa Integral i dues a nom de APMG- en les que tenia en compte els pagaments tributaris o de Seguretat Social que havia de fer per mor de la seva vinculació amb aquests tercers i en la perspectiva dels *"50000+IVA pactats"*; Laura Borràs l'advertí tot seguit *"hem de fer 3 pressupostos per factura..."*. El 10 de juliol Laura Borràs es queixa davant Isaías H. perquè *"faltarien els conceptes de les factures de l'Andreu. Demà entraré tots els pressupostos per assegurar el tret. Si m'ho envies avui, clar"* (folis 1103-1108 DP 547/2018).

Un cop formalitzades les adjudicacions dels contractes 13/2014 i 15/2014, Isaías H. apressava Andreu P. en un correu del 15 de setembre de 2014 a fer les factures per presentar a la ILC, advertint-lo que *"no facis cas del preu/conceptes, no son ni orientatius. Es tracta de fer factures per poder cobrar el que és un contracte anual encobert de feina (el meu) de la Institució"*, i l'avisava que no havia de *"posar el mail apmgestió en les factures com a Andreu autònom"*.

El nou director de la ILC, J.E.A., va remetre el 27 de setembre de 2018 un correu a Isaías H. on, després de valorar la seva capacitat creativa i innovadora, l'informava de la possibilitat *"de contractar, de manera puntual, serveis"*

que, d'acord amb la Llei de contractes del sector públic, siguin inferiors a 15.000 euros, sempre que no siguin vistos des del CTTI com un treball genèric vinculat al portal" (foli 1592 DP 547/2018).

3.2 La cooperació conscient d'Andreu P.M. en la preparació dels pressupostos i factures que havien de presentar-se davant la ILC es fonamenta bàsicament en els indicis següents:

(i) en el fet que, essent coneixedor que Isaías H. havia estat contractat per la ILC per a la gestió del portal web, consentís fer-li arribar les seves dades fiscals com a treballador autònom i les de l'empresa que administrava -la qual havia prestat l'any 2013 serveis remunerats a Laura Borràs en relació amb el manteniment del domini a internet corresponent a *Hermeneia*- sabent que es farien servir per presentar pressupostos i arribat el cas factures per treballs informàtics que faria el senyor H.;

(ii) en els correus abans esmentats creuats amb Isaías H. en què aquest li fa veure que no havia de preocupar-se pels conceptes i imports que havien de figurar en els documents a presentar davant l'òrgan de contractació, els quals no eren ni tan sols orientatius;

(iii) en el fet que acceptés transferir a Isaías H., prèvia presentació de les corresponents factures per aquest, els imports rebuts de la ILC pels contractes 13/2014 i 15/2014 sense que aquesta transferència obeís a la prestació de cap servei per part del senyor H. en utilitat d'Andreu P. o de APMG&CE SL.

3.3 Al seu torn, la cooperació conscient de Roger E.P., des de la seva posició de treballador de la ILC i d'ençà l'1 d'octubre de 2016 de responsable de la gestió administrativa de l'ens, en els fets exposats deriva dels següents indicis:

(i) en un correu electrònic del 12 de novembre de 2013 Roger E., aleshores tècnic de gestió administrativa de la ILC sense funcions en l'àrea de contractació, li va demanar a Isaías H. que li escanegés un document a nom de la cooperativa Xarxa Integral en l'expedient 3/2013;

(ii) de la mateixa manera, en un correu del 19 d'octubre de 2016 Roger E. adjunta a Isaías H. les dades del contracte 9/2016 que també havia estat adjudicat a Xarxa Integral el mes de maig anterior;

(iii) en un correu del 27 de juny de 2014 Roger E. va indicar a la directora Laura Borràs que calia desglossar els conceptes de quatre diferents contractes, indicant que s'havia de fer *“cadascun dels contractes amb un proveïdor diferent i sense excedir de 18.000 €”*, alhora que advertia que *“de cara a l'exercici pressupostari del 2015 per indicació d'Intervenció caldrà fer un contracte negociat, amb el que no estigui inclòs en el concepte anterior”*;

(iv) en el mateix correu Roger E. es preguntava si el contracte que facturaria *“la cooperativa”* seria el de major import dintre del límit dels 18.000 euros, quan en aquella data ni tan sols s'havien presentats ofertes pels contractes 11/2014, 12/2014, 13/2014 i 15/2014, de manera que s'ignorava que un d'ells seria adjudicat a una cooperativa, com així s'esdevingué amb el contracte 11/2014 adjudicat a Xarxa el següent dia 22 de juliol;

(v) davant la petició de Isaías H. a Laura Borràs el dia 30 de juny de 2014 de contactar directament amb Roger E. per aclarir els dubtes sobre els pressupostos i la facturació, Laura Borràs li respongué afirmativament atès que *“ell està al corrent de tot. Ell coneix tota la situació”*, malgrat que en aquella època Roger E. no desenvolupava tasques en matèria de contractació, segons va declarar A.P., màxima responsable de la gestió administrativa de l'ens fins l'any 2016 (testifical folis 1596 i 1744 i documental foli 3113 DP 547/2018);

(vi) en un correu del 22 de novembre de 2016 Roger E. fa notar a Isaías H. que s'haurien de rectificar les dates dels *“pressupostos”* que li havia enviat a fi que fossin anteriors a l'1 d'octubre, data d'adjudicació dels darrers contractes (15/2016 i 16/2016), als quals havia concorregut Isaías H. en nom propi amb una sola oferta o pressupost.

En conseqüència, cal rebutjar la petició de sobreseure la causa respecte d'aquest investigat formulada per la seva representació processal en l'escrit del passat vuit de juny, ja que la conjunció d'indicis exposada revela que Roger E. era conscient que Isaías H. actuava indistintament davant la ILC en nom propi i

sota l'aparença de terceres persones amb vulneració dels principis de transparència i de concurrència, sense que manifestés en cap moment objeccions a aquesta situació en el curs d'aquells anys on assolí graus creixents de responsabilitat en la gestió administrativa de l'ens.

QUART. Qualificació jurídica dels fets investigats

1. Els fets indiciàriament acreditats exposats en els epígrafs precedents podrien ser constitutius d'un delicte continuat de prevaricació administrativa de l'article 404 CP, que castiga "a la autoridad o el funcionario público que, a sabiendas de su injusticia, dictare una resolución arbitraria en un asunto administrativo".

La sentència del Tribunal Suprem 259/2015, seguida entre altres per les 229/2018 y 311/2019, subratlla que *"el delito de prevaricación tutela el correcto ejercicio de la función pública de acuerdo con los parámetros constitucionales que orientan su actuación: 1º) El servicio prioritario a los intereses generales. 2º) El sometimiento pleno a la Ley y al Derecho. 3º) La absoluta objetividad en el cumplimiento de sus fines (art. 103 C.E). Por ello la sanción de la prevaricación garantiza el debido respeto, en el ámbito de la función pública, al principio de legalidad como fundamento básico de un Estado social y democrático de Derecho, frente a ilegalidades severas y dolosas, respetando coetáneamente el principio de intervención mínima del ordenamiento penal (Sentencias de 21 de diciembre de 1999, 12 de diciembre de 2001 y 31 de mayo de 2002, núm. 1015/2002, entre otras)"*, i tot seguit exposa els elements que integren el tipus penal:

"1º) una resolución dictada por autoridad o funcionario en asunto administrativo;

2º) que sea objetivamente contraria al Derecho, es decir, ilegal;

3º) que la contradicción con el derecho o ilegalidad, que puede manifestarse en la falta absoluta de competencia, en la omisión de trámites esenciales del procedimiento o en el propio contenido sustancial de la resolución, sea de tal entidad que no pueda ser explicada con una argumentación técnico-jurídica mínimamente razonable;

4º) que ocasione un resultado materialmente injusto;

5º) que la resolución sea dictada con la finalidad de hacer efectiva la

voluntad particular de la autoridad o funcionario y con el conocimiento de actuar en contra del derecho”.

Precisament el cas resolt per la STS 259/2015 evidencia que el fraccionament de contractes administratius amb la finalitat de burlar els controls legals integra un delict de prevaricació.

La sentència expressa que *“las referidas resoluciones eran objetivamente contrarias a derecho, en un doble sentido: primero porque se fraccionó un contrato de suministro, dividiéndolo en tres contratos por un importe inferior, con la finalidad de evitar el procedimiento negociado, que era el que correspondía conforme a derecho en función de la cuantía originaria del contrato, vulnerando con ello lo dispuesto en el art 74 de la Ley de Contratos del Estado , que dispone que "no podrá fraccionarse un contrato con la finalidad de disminuir la cuantía del mismo y eludir así los requisitos de publicidad o los relativos al procedimiento de adjudicación que correspondan". Y segundo, porque una vez reconducida la adjudicación al procedimiento de contrato menor, con menores requisitos, también se prostituye éste, vulnerando sus más limitadas exigencias, establecidas para salvaguardar en todo caso el interés público, a través del fraude consistente en encargar a un único contratista, seleccionado caprichosamente, la presentación de tres presupuestos distintos, supuestamente de diferentes empresas, en los que el arbitrariamente elegido debía procurar que las condiciones por él ofrecidas fuesen simuladamente las más beneficiosas para la Administración, con el fin de asegurarse la adjudicación.*

La contradicción con el derecho se manifiesta tanto en la omisión de trámites esenciales del procedimiento como en el propio contenido sustancial de las resoluciones, y es de una entidad tal que no puede ser explicada con una argumentación técnico-jurídica mínimamente razonable, ya que la ilegalidad es contundente y manifiesta. Así, se podrá apreciar la existencia de una resolución arbitraria cuando omitir las exigencias procedimentales suponga principalmente la elusión de los controles que el propio procedimiento establece sobre el fondo del asunto; pues en esos casos la actuación de la autoridad o funcionario no se limita a suprimir el control formal de su actuación administrativa, sino que con su forma irregular de proceder elimina los mecanismos que se establecen, precisamente, para asegurar que su decisión se sujeta a los fines que la ley establece para la actuación

administrativa concreta, en la que adopta su resolución (STS 743/2013, de 11 de octubre y STS 152/2015, de 24 de febrero, entre otras)".

Els fets indiciaris exposats evidenciarien que Laura Borràs va abusar de les funcions que tenia reconegudes en qualitat de directora de la ILC dictant resolucions injustes en aprovar les adjudicacions dels divuit contractes menors més amunt esmentats, amb plena consciència que les adjudicacions entraven en contradicció amb les exigències de la legislació reguladora dels contractes del sector públic, ometent una veritable concurrència per tal únicament d'afavorir els interessos de Isaiás H. en detriment de la defensa dels interessos generals que havia de defensar.

2. Igualment, els fets indiciaris més amunt exposats encaixen en la descripció del tipus penal continuat de frau administratiu de l'article 436 CP, que castiga "la autoridad o funcionario público que, interviniendo por razón de su cargo en cualquiera de los actos de las modalidades de contratación pública o en liquidaciones de efectos o haberes públicos, se concertara con los interesados o usase de cualquier otro artificio para defraudar a cualquier ente público"; també castiga "al particular que se haya concertado con la autoridad o funcionario público".

La STS 613/2018 fa seva la doctrina de la sentència 362/2018, i explica quant al delictes de frau a l'Administració que *"la tipicidad exige la connivencia o el uso de un artificio para defraudar a la administración y no es preciso la existencia de un concreto perjuicio, sino su persecución por parte de los funcionarios públicos encargados de un proceso de contratación pública, que se conciertan con el interesado en la actuación administrativa. Es un delito de simple actividad, con una finalidad perseguida, un elemento subjetivo del injusto que es identificado con la preposición "para", describiendo la finalidad pretendida. La defraudación consiste siempre en el quebrantamiento de una especial relación de confianza. No requiere que el funcionario se haya enriquecido personalmente, ni que la administración correspondiente haya sido sujeto pasivo de una acción que le haya dañado efectivamente su patrimonio. El delito por el contrario, se consume por el quebrantamiento de los deberes especiales que incumben al funcionario, generando un peligro para el patrimonio de la entidad pública. Se trata de un delito que protege tanto el lícito desempeño en la función pública como el patrimonio público frente a*

los riesgos que el incumplimiento de los deberes el cargo puede generar al mismo. En esa tipicidad no es precisa la efectiva realización del perjuicio, sino su persecución y a esa declaración de concurrencia puede llegarse a partir de una prueba que acredite, por ejemplo, la venta por debajo de un precio procedente o a través de un análisis de la situación concurrente en el hecho del que resulta esa intención. En este sentido una reiterada jurisprudencia de esta Sala ratifica que la tipicidad en el delito de fraude se alcanza con la simple elaboración concordada del plan criminal (concierto) o la puesta en marcha de artificios con la finalidad de llevarlo a cabo (SSTS 806/2014, de 23 de diciembre, 797/2015, a 13 de diciembre, 185/2016, de 4 de marzo)”.

Les comunicacions electròniques mantingudes entre Laura Borràs i Isaías H. són indicis prou sòlids de la concertació entre ells dos per tal de defraudar a la ILC, propiciant unes contractacions formals de serveis informàtics reveladores d'una vulneració de l'especial relació de confiança sorgida arran del nomenament d'aquella com a directora de la institució pública.

3. Els indicis acumulats també permeten afirmar que els fets investigats podrien ser constitutius d'un delictes continuat de falsedat en document mercantil de l'article 390 CP: “la autoridad o funcionario público que, en el ejercicio de sus funciones, cometa falsedad: [...] 2º. Simulando un documento en todo o en parte, de manera que induzca a error sobre su autenticidad. [...] 4º Faltando a la verdad en la narración de los hechos”.

Segons que recull la STS 651/2017 “*en el Pleno no jurisdiccional de 26 de febrero de 1999, la Sala Segunda del TS ha optado por una interpretación lata del concepto de 'autenticidad', incluyendo tres supuestos para la aplicación del art. 390.1 2º, entre aquellos que afecten a la autenticidad del documento:*

a) La formación de un documento que parezca provenir de un autor diferente del efectivo (autenticidad subjetiva o genuinidad).

b) La formación de un documento con falsa expresión de la fecha, cuando esta sea esencialmente relevante.

c) La formación de un documento enteramente falso, que recoja un acto o relación jurídica inexistente, es decir de un documento que no obedece en verdad al origen objetivo en cuyo seno aparentemente se creó (falta de autenticidad objetiva)”.

D'altra banda, la STS 135/2015 reitera que *“es consolidada jurisprudencia que el concepto jurídico-penal de documento mercantil, ha declarado que se trata de un concepto amplio, equivalente a todo documento que sea expresión de una operación comercial, plasmado en la creación, alteración o extinción de obligaciones de naturaleza mercantil, ya sirva para cancelarlas, ya para acreditar derechos u obligaciones de tal carácter, siendo tales no solo los expresamente regulados en el Código de Comercio o en las Leyes mercantiles, sino también todos aquellos que recojan una operación de comercio o tengan validez o eficacia para hacer constar derechos u obligaciones de tal carácter o sirvan para demostrarlas, criterio éste acompañado además por un concepto extensivo de lo que sea aquella particular actividad”*.

Els indicis acumulats a la instrucció mostren la confecció i posterior presentació per part de Isaías H. davant la ILC de pressupostos atribuïts a persones físiques i jurídiques que han negat la seva intervenció en aquests documents així com la realitat de l'oferta que reflectia cadascun dels pressupostos, això com que la elaboració dels documents obeïa -amb la col·laboració de Roger E. i Andreu P.- al propòsit de Isaías H. i Laura Borràs de simular una concurrència d'ofertes en els expedients de contractació dels serveis relatius a la pàgina web de la ILC.

4. En darrer terme, els indicis abans exposats permeten afirmar que els fets investigats podrien ser constitutius d'un delicte continuat de malversació de cabals públics de l'article 432 CP, que castiga *“la autoridad o el funcionario público que, con ánimo de lucro, sustrajere o consintiere que un tercero, con igual ánimo, sustraiga los caudales o efectos públicos que tenga a su cargo por razón de sus funciones”*. A partir de la reforma de l'article 432 per la Llei Orgànica 1/2015, el tipus castiga *“la autoridad o funcionario público que sobre el patrimonio público cometiere el delito del artículo 252 [administración desleal] o del artículo 253 [apropiación indebida]”*.

Amb independència de quina haurà de ser la legislació aplicable a uns fets que es van desenvolupar en el temps sota la vigència tant de la regulació originària com de la introduïda per la LO 1/2015, la doctrina jurisprudencial (SSTS 214/2018 i 163/2019, entre altres) enumera *“los elementos subjetivos y objetivos del tipo penal, a saber:*

“Elementos objetivos de la malversación:

a) *La cualidad de autoridad o funcionario público del agente, concepto suministrado por el C.P, bastando a efectos penales con la participación legítima en una función pública.*

b) *Una facultad decisoria pública o una detentación material de los caudales o efectos, ya sea de derecho o de hecho, con tal, en el primer caso, de que en aplicación de sus facultades, tenga el funcionario una efectiva disponibilidad material.*

c) *Los caudales han de gozar de la consideración de públicos, carácter que les es reconocido por su pertenencia a los bienes propios de la Administración, adscripción producida a partir de la recepción de aquéllos por funcionario legitimado, sin que precise su efectiva incorporación al erario público; y*

d) *Sustrayendo -o consintiendo que otro sustraiga- lo que significa apropiación sin ánimo de reintegro, apartando los bienes propios de su destino o desviándolos del mismo. Se consuma con la sola realidad dispositiva de los caudales.*

Elemento subjetivo:

e) *Ánimo de lucro propio o de tercero a quien se desvía el beneficio lucrativo (STS 558/2017, de 13 de julio).*

El elemento subjetivo lo integra el ánimo de lucro del sustractor o de la persona a la que se facilita la sustracción. En el tipo subjetivo, es suficiente el dolo genérico, que comprenderá el conocimiento de que los objetos sustraídos pertenecen al Estado, a las Administraciones, o se hallan depositados, secuestrados o embargados por la Autoridad Pública, constituyendo, por tanto, tales objetos, caudales o efectos públicos (STS 545/1999, 26 de marzo)".

Atès que la ILC és un ens autònom de naturalesa administrativa i que la seva directora Laura Borràs era la responsable de la contractació administrativa i tenia atribuïda la disponibilitat i administració del patrimoni, ha quedat indiciàriament acreditat que la disposició del patrimoni de la ILC derivada de la liquidació dels divuit contractes menors objecte de la investigació ha comportat un perjudici als cabals públics, ja que la determinació de l'import de cadascun dels contractes fraccionats i de les corresponents factures dels adjudicataris es feia amb criteris arbitraris, a més que s'hi havien de carregar les despeses i comissions que percebien les cooperatives a les que s'havia associat Isaías H. i que figuraven com a

adjudicatàries formals de la major part dels contractes.

PART DISPOSITIVA

EL MAGISTRAT INSTRUCTOR ACORDA:

1°/ acomodar el procediment a les normes contingudes en el capítol IV del títol II del llibre IV de la Llei d'enjudiciament criminal, havent de registrar-se a la Secretaria de la Sala com a procediment abreujat.

2°/ Doneu trasllat d'aquesta causa al Ministeri Fiscal per què en el termini de deu dies sol·liciti l'obertura del judici oral formulant escrit d'acusació o el sobreseïment de la causa, o excepcionalment, la pràctica de les diligències que consideri indispensables per formular acusació

Notifiqueu aquesta resolució a les parts amb expressió que contra la mateixa es pot interposar recurs d'apel·lació davant de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, directament, o subsidiàriament amb el de reforma, en el termini de cinc dies hàbils, de conformitat amb allò establert a l'article 766 de la Llei d'enjudiciament criminal.

Ho acorda i signa el Magistrate Instructor. En dono fe.

DILIGÈNCIA- Tot seguit queda enregistrat com a **procediment abreujat núm. 1/2022**